

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 6. – 8. ročník 4 hodiny / týden; 9. ročník 4+1D hodin / týden

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter. Je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, analyzovat přečtený text a posuzovat jeho formální stránku a výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, rozvíjí dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek.

V Literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy, postihují umělecké závěry autora a formulují vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají základní čtenářské návyky i schopnosti, interpretují literární text.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Žák si rozšiřuje dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- žák je veden k systematickému zpracování a ukládání informací,
- žák aplikuje naučená pravidla pravopisu včetně jejich vzájemného propojování,
- žák se seznamuje s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem,
- používá různých učebních pomůcek (slovníky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniky.

Kompetence k řešení problémů

- Žák je veden k samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- Žák je veden k nalézání chyb v textu a odůvodňování správného řešení,
- Žák je veden k zhodnocení výsledků své práce, kritickému myšlení a uvážlivému rozhodování.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden ke správné formulaci obsahu sdělení, vyjádření vlastních myšlenek a názorů pomocí řečnických cvičení a slohových prací na dané téma,
- pomocí literárního i gramatického učiva si rozšiřuje slovní zásobu,
- žák je veden ke správné a srozumitelné stavbě větných celků.

Kompetence sociální a personální

- Žák diskutuje v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- žák je veden k vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky,
- uplatňování individuálního přístupu k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem),

Kompetence občanské

- Žák je veden k respektování věkové, intelektové, sociální a etnické příslušnosti člověka,
- je podporován v pozitivních postojích k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a cenění si našich tradic.

Kompetence pracovní

- Žák je veden ke smyslu pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku,
- žák je veden k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- žák je veden k přípravě a udržování učebního prostoru,
- žák je veden k samostatné práci a ke kontrole.